

VERZETS
RESISTANCE
MUSEUM

JAARVERSLAG
2025

INHOUD

1. VOORWOORD	4	7. ORGANISATIE	34
		Raad van Toezicht en bestuur	35
2. TENTOONSTELLINGEN EN RANDPROGRAMMERING	6	Personeel	35
Wisseltentoonstellingen	7	Risicomanagement en veiligheid	36
Tentoonstellingen buiten het museum	11	Huisvesting	37
3. ACTIVITEITEN	12	Duurzaamheid	37
		Relaties en vrienden	37
4. COLLECTIE EN BIBLIOTHEEK	18	Financiën	38
Schenken en uitgaande bruiklenen	19	8. BIJLAGEN	42
Digitalisering	19	Raad van Toezicht	43
Bibliotheek	19	Bestuur Stichting Vrienden	43
5. EDUCATIE EN TOEGANKELIJKHEID	20	Comité van Aanbeveling	43
Educatieve programma's	21	Personeel en vrijwilligers	44
Groepsbezoek	22	Bijdragen 2025	45
Toegankelijkheid	25	Colofon	45
6. PUBLIEK, MARKETING EN PR	26		
Fysieke bezoekers	27		
Digitale bezoekers	28		
Promotie en publiciteit	30		

4 VOORWOORD

Met trots kijkt het Verzetsmuseum terug op een bijzonder jaar met een uiterst succesvolle tentoonstelling over Josephine Baker, nieuwe samenwerkingen, een leiderschapswissel en een nieuw bezoekersrecord.

Amsterdam vierde in 2025 het 750-jarige bestaan. Het was 80 jaar geleden dat Amsterdam werd bevrijd, en Indonesië zich onafhankelijk verklaarde, 50 jaar geleden dat Suriname onafhankelijk werd en 40 jaar geleden dat het Verzetsmuseum werd opgericht door mensen uit het voormalige verzet. Genoeg redenen voor een feestelijke programmering. De wisseltentoonstelling had daarom een feestelijk thema en stond in het teken van Josephine Baker: danseres, zangeres, één van de eerste zwarte filmsterren, verzetsvrouw tijdens de Tweede Wereldoorlog en burgerrechtenactivist. De tentoonstelling en bijbehorende evenementen bereikten – mede dankzij samenwerkingspartners – een jong en divers publiek en veel positieve reacties:

“Een bijzondere tentoonstelling waarin Josephine Baker wordt belicht in haar rol van verzetsheld tijdens de Tweede Wereldoorlog in Frankrijk. Overigens is de rest óók de moeite waard om te zien en te ervaren. Riep bij ons erg veel emoties op.”

“I wish I could give it more than 5 stars! On top of being incredibly educational and well put together, it is also the most accessible place I have ever been. (...) I also loved getting to learn more about Josephine Baker! There's a section where you can scan to listen to one of her songs, and it was very immersive listening to it while reading about her. I think this is my favourite museum of all time, thank you for the experience!”

Ook meer achter de schermen waren er belangrijke ontwikkelingen. Directeur Liesbeth van der Horst, sinds 1990 in dienst bij het museum, nam afscheid. Het museum is haar veel dank verschuldigd. In november stond de viering van het 40-jarig bestaan van het museum óók in

het teken van haar afscheid en wat zij voor het museum heeft betekend. Zij werd opgevolgd door conservator Karlien Metz. Dankzij een ruime overdrachtsperiode en goede voorbereiding verliep de overdracht soepel. De Raad van Toezicht werd eveneens vernieuwd, met drie nieuwe leden waaronder de voorzitter.

Dankzij de betrokkenheid van bezoekers, Vrienden, donateurs, fondsen en partners kon het museum meer activiteiten organiseren dan voorgenomen, waaronder veel activiteiten rond 4 en 5 mei, een familiemiddag rond 50 jaar Surinaamse onafhankelijkheid en één van de succesvolste museumnachten ooit. Met meer dan 120.000 bezoekers behaalde het museum opnieuw een bezoekersrecord.

2 TENTOONSTELLINGEN EN RANDPROGRAMMERING

De tentoonstelling over Josephine Baker met in de vitrine de jurk die zij droeg tijdens een optreden in 1974, een jaar voor haar dood. Met dank aan het Allard Pierson voor het ter beschikking stellen van de outfit.

WISSELTENTOONSTELLINGEN

ZORG VOOR HET VERZET. DE ROERIGE GESCHIEDENIS VAN DE STICHTING 1940-1945 (T/M 30 MAART)

De tentoonstelling over de Stichting 1940-1945 – georganiseerd met steun van de Stichting naar aanleiding van het tachtigjarige bestaan – was nog te zien t/m 30 maart 2025.

De Stichting 1940-1945 speelt tot op de dag van vandaag een belangrijke rol bij de ondersteuning van diverse groepen 'oorlogsgetroffenen'. In oktober 1944 werd de Stichting in het grootste geheim opgericht door samenwerkende verzetsgroepen onder de naam 'Stichting 1940-1944'. Doel was om na de oorlog hulp te bieden aan verzetsmensen in nood en de families van omgekomen verzetsmensen. De tentoonstelling liet de turbulente geschiedenis van de Stichting zien en wat de steun van de Stichting door de jaren heen betekende voor de 'verzorgden'.

Zorg voor het verzet werd goed gewaardeerd, blijkens de reacties in het gastenboek, zowel door bezoekers die een relatie hebben met de Stichting als door bezoekers die de Stichting nog niet kenden. Er waren in 2025 ontvangsten voor verschillende groepen bestuurders, werknemers en cliënten van de Stichting 1940-1945.

In 2026 zal de tentoonstelling te zien zijn in het Nationaal Archief in Den Haag.

JOSEPHINE BAKER. EEN LEVEN VOL VERZET (VANAF 18 APRIL)

In het kader van 750 jaar Amsterdam en 80 jaar bevrijding organiseerde het Verzetsmuseum een tentoonstelling met een feestelijk onderwerp: Josephine Baker, één van de beroemdste artiesten van de twintigste eeuw. Ze was danseres, zangeres, één van de eerste zwarte filmsterren, verzetsvrouw tijdens de Tweede Wereldoorlog en een activist die streed voor gelijkheid op veel fronten. En ze had een speciale band met Amsterdam.

DE GROTE POSITIEVE BIJDRAGE VAN ZWARTE VROUWEN AAN DE SAMENLEVING WORDT ZELDEN ERKEND. DANK VOOR DEZE TOP TENTOONSTELLING.

Bezoekers van de tentoonstelling waanden zich in een andere wereld door de aantrekkelijke *glamorous* vormgeving door vormgevingsbureau MAISON the FAUX. Er werd gebruikt gemaakt van

licht en kleur, de muziek van Josephine Baker en het vele foto- en filmmateriaal van deze energieke, krachtige artiest. Inhoudelijk gaf de tentoonstelling een breed, eerlijk beeld van het leven van de veelzijdige Baker en zette de bezoeker aan tot nadenken over onder meer stereotypering, racisme en uitsluiting en hoe je je daartegen kunt verzetten.

De tentoonstelling opende tijdens het vijftigjarige sterfjaar van Baker. Daardoor stond Baker het hele jaar landelijk in de belangstelling met onder meer een musical, een documentaire van Andere Tijden en een podcast. Dat versterkte de bekendheid van Baker én van de tentoonstelling. De makers van de documentaire en podcast, Astrid Sy en Femke van Wiggen, kwamen met het idee voor de tentoonstelling. Zij droegen ook inhoudelijk bij.

Aan de hand van zeven thema's – steeds geïntroduceerd door een film gemaakt door studio Shosho met voiceover van Astrid Sy – volgde de bezoeker het leven van Josephine Baker in min of meer chronologische volgorde. Baker (geboren in 1906) groeide op armoede in Amerika in een samenleving die gekenmerkt werd door racisme en segregatie. Al jong ontwikkelde ze een passie voor dans en theater. In de jaren 1920 brak ze in Parijs door als artiest, in eerste instantie met de beroemde *Danse Sauvage* met het iconische bananenrokje. Ze werd wereldberoemd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog sloot ze zich aan bij het Franse verzet. Ze gebruikte haar beroemdheid om geheime informatie te smokkelen en werkte als spion voor de geallieerden. Na de oorlog bleef Baker zich inzetten voor burgerrechten en gelijk-

Producten met de initialen van Josephine Baker werden verkocht in de museumwinkel.

heid. Ze adopteerde twaalf kinderen uit verschillende landen, haar zogenaamde 'regenbooggezin', om haar idealen van wereldvrede en gelijkheid in praktijk te brengen. Ze streed tegen racisme, zowel in de Verenigde Staten als in Europa. In 1963 liep ze met Martin Luther King mee in de *March on Washington* waarbij ze één van de sprekers was. In 2021 werd zij met veel eerbetoon als eerste zwarte vrouw bijgezet in het Parijse Panthéon.

De waardering van de bezoekers voor de tentoonstelling was hoog. Een selectie van citaten uit het gastenboek:

"Wat een mooie en informatieve tentoonstelling over Josephine Baker. Echt bemoedigend zo'n moedige en getalenteerde vrouw in deze donkere tijden."

"Josephine Baker is nog altijd een inspiratie! In deze tijden van tanende tolerantie en opkomend fascisme is het goed om herinnerd te worden aan wat wij zelf kunnen doen."

"Met liefde, respect en heel veel waardering heb ik de tentoonstelling over Josephine Baker bekeken en gevoeld. Haar energie is bijna tastbaar weergegeven. Chapeau!!"

"De grote positieve bijdrage van zwarte vrouwen aan de samenleving wordt zelden erkend. Dank voor deze top tentoonstelling."

"From one queer woman to another, Josephine you're an icon!"

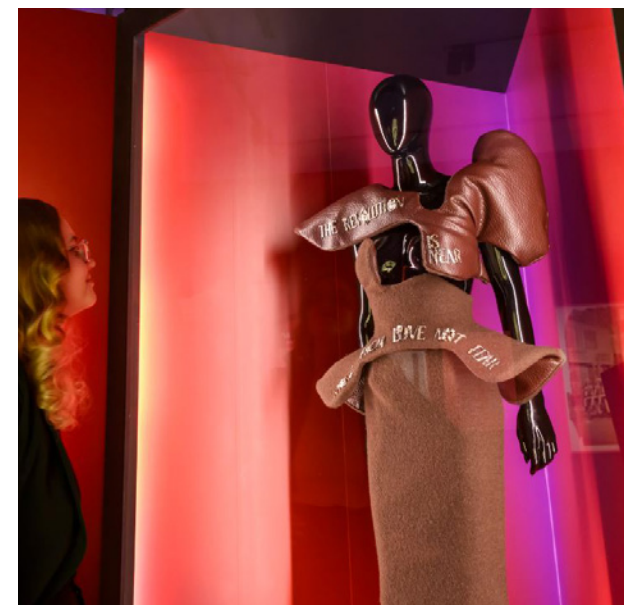
In de museumwinkel werden verschillende producten verkocht, ontwikkeld door het museum met als thema Josephine Baker. Daarnaast werkte het museum samen met Felt Atelier voor een speciale lijn oorbellen geïnspireerd op Baker.

Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd met diverse samenwerkingspartners:

- **Opdracht aan een jonge maker** in samenwerking met OSCAM (Open Space Contemporary Art Museum), in Amsterdam-Zuidoost. Via een *open call* werd opgeroepen om een ontwerp-concept te maken geïnspireerd op Josephine Baker. De winnaar, Lissa Brandon, realiseerde vervolgens een krachtige outfit met de titel *Call Me Josephine*. Het maakproces werd vastgelegd in een video, die te zien was bij OSCAM, bij de opening van de tentoonstelling en online. Lissa koos voor een combinatie van elegantie, expressiviteit en innovatie en voegde daar een boodschap aan toe: 'The revolution is near, move from love not fear.' Lissa: *"Met deze tekst wil ik oproepen tot actie, het is een uitnodiging om niet weg te kijken, maar samen op te staan tegen onrecht, net als Josephine deed. In een tijd dat democratie onder druk staat en racisme en onderdrukking aan de orde van de dag zijn, herinnert de boodschap ons eraan dat verandering begint bij activisme."*

De outfit werd onthuld tijdens een Speak Session bij OSCAM, was daar een aantal dagen te zien en werd vervolgens opgenomen in de tentoonstelling in het Verzetsmuseum.

- 16 april: exclusieve **preview** voor genodigden, in samenwerking met The Queer Agenda – een

Outfit *Call Me Josephine* door Lissa Brandon.

Lissa Brandon bij de preview georganiseerd in samenwerking met The Queer Agenda.

Diverse activiteiten rondom de tentoonstelling Josephine Baker. Boven: de opening met Femke van Wiggeren in gesprek met de Akio Bouillon, de zoon van Josephine Baker, en rechts daarvan musicalster Channah Hewitt. Onder: panelgesprek bij de preview in samenwerking met The Queer Agenda en rechtsonder de vrijheidsmaaltijd met Astrid Sy en Femke van Wiggeren.

cultureel collectief dat zich richt op ondervertegenwoordigde stemmen – en Bar Bario, een queer bar en ontmoetingsplek in Amsterdam-West. De conservator van het museum vertelde over het veelzijdige leven van Josephine Baker en waarom de tentoonstelling bij het Verzetsmuseum past. Jonge ontwerper Lissa Brandon lichtte haar ontwerp toe en ging dieper in op waarom Josephine Baker zo inspirerend is voor haar. Daarna ging een panel in discussie met elkaar en met de zaal over thema's rond identiteit, uitsluiting en racisme. Tot slot bezochten de 115 gasten de tentoonstelling en was er een DJ die de avond afsloot.

FROM ONE QUEER WOMAN TO ANOTHER, JOSEPHINE YOU'RE AN ICON!

- Op 17 april kwamen 240 mensen naar de feestelijke **opening** met optredens van Channah Hewitt, hoofdrolspeelster uit de musical *Josephine B – een leven in revue*. Daarnaast vertelde conservator Karlien Metz over de tentoonstelling en was Josephine Bakers in Frankrijk wonende zoon, Akio Bouillon, speciaal voor de opening aanwezig. Hij werd

op het podium geïnterviewd door Femke van Wiggen, wat een persoonlijk en bijzonder moment opleverde voor de aanwezigen.

- Tijdens de **vrijheidsmaaltijd** op 5 mei stonden bezoekers samen met documentairemakers Astrid Sy en Femke van Wiggen onder het genot van een lunch stil bij drie thema's rond Josephine Baker die aanzetten tot nadenken over stereotypering, geschiedschrijving, racisme en (de prijs van) activisme.
- Tot slot stond de **Museumnacht** in het teken van Josephine Baker, waarbij met verschillende partners werd samengewerkt. Over de Museumnacht later in dit verslag meer.

MINI-TENTOONSTELLING FRITS J. ROTGANS – FOTOGRAAF, VERZETSMAN, ILLUSTRATOR (T/M 3 FEBRUARI)

De zeldzame kleurenfoto's van Amsterdam in de oorlog door de fotograaf en verzetsman Frits Rotgans, waren in 2025 nog te zien t/m 3 februari. Rotgans fotografeerde het straatbeeld, had Joodse onderduikers die hij ook fotografeerde, vervalste persoonsbewijzen en maakte illustraties voor het illegale blad *Ons Vrije Nederland*. De schenking van een fotoalbum dat hij na de oorlog over zijn ervaringen maakte, was aanleiding voor een mini-expositie in de entreehal van het museum..

TENTOONSTELLINGEN BUITEN HET MUSEUM

VERZETSMUSEUM JUNIOR OP WIELEN

In deze reizende variant van het Verzetsmuseum Junior maken kinderen in een omgebouwde

vrachtwagentrailer kennis met de waargebeurde verhalen van NSB-meisje Nelly, de Joodse Eva, zoon van verzetsouders Jan en de alledaagse Henk. *Verzetsmuseum Junior op Wielen* bezocht in 2025 45 scholen en 24 locaties.

Bijzonder was de samenwerking met het Bos der Onverzettelijken in Almere waar *Verzetsmuseum Junior op Wielen* twee keer stond, in totaal 21 dagen lang. Ook stond de trailer dit jaar op festivals: Museumnacht Kids in Den Haag op 22 maart, op 5 mei bij Het Vrije Westen in het Westerpark in Amsterdam en op 21 juni was de reizende tentoonstelling bijzonder populair op het festival 'Op de Ring' op de A10, ter ere van de viering van 750 jaar Amsterdam.

Met dank aan Kiwanis Club Amsterdam kon de reizende tentoonstelling tien scholen in buitenwijken van Amsterdam tegen gereduceerd tarief aandoen.

POSTERTENTOONSTELLING VERZET TEGEN SLAVERNIJ

In 2024 ontwikkelde het Verzetsmuseum in samenwerking met het Nationaal Slavernijmuseum in oprichting, een tentoonstelling over het verzet tegen de trans-Atlantische slavernij. Het Slavernijmuseum maakte daar een posterversie van die in 2025 te zien was in het Joke Smit College in Amsterdam, waar (jong)volwassenen hun vmbo-tl, havo of vwo diploma kunnen halen. De tentoonstelling opende op 25 november 2025, Surinaamse Onafhankelijkheidsdag, en was een maand te zien.

3 ACTIVITEITEN

Dansers van dansschool
We Are On The Move in
Amsterdam-Zuidoost
tijdens de Museumnacht.

Naast de al genoemde randprogrammering rondom de wisseltentoonstelling *Josephine Baker. Een leven vol verzet* organiseerde het Verzetsmuseum in 2025 weer evenementen, lezingen en gesprekken met vaste en incidentele samenwerkingspartners. Door samen te werken met nieuwe partners bereikte het museum voor specifieke activiteiten een jong en cultureel divers publiek. Dat leverde niet altijd hele grote aantallen op, maar wel een betrokken publiek dat actief deelnam. Dit is een lange termijn strategie waar het museum blijvend op in zal zetten. Er waren veel programma's met aandacht voor de geschiedenis van de voormalige koloniën, aansluitend bij de eind 2024 geopende vaste tentoonstelling over de voormalige Nederlandse koloniën tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. Begin januari verscheen tevens de catalogus bij deze tentoonstelling in het Nederlands en Engels.

Het Verzetsmuseum werkte samen met een aantal vaste samenwerkingspartners als het NIOD – Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies, *Trouw*, Stichting Sobibor en Theater na de Dam. Ook faciliteerde het Verzetsmuseum in 2025 weer meerdere boekpresentaties en bijeenkomsten van derden, waaronder de een bijeenkomst van expertisenetwerk cultuureducatie Mocca, de presentatie van het boek *Omdat ik geen lam voor de wolven wil zijn* van Ben Braber over Joods verzet en de presentatie van *Verzetsvrouwen* door Agnes Cremers en Mark Bergsma, waarbij het eerste exemplaar werd aangeboden aan de 104-jarige Zeeuwse verzetsvrouw Marie Blommaart.

Het museum is trots op de diverse programmering die is neergezet en dankbaar voor de enthousiaste partners en het betrokken publiek.

Een greep uit de activiteiten in volgorde van tijd:

PROMOVENDI OP HET PODIUM

In samenwerking met het NIOD werden vier bijeenkomsten georganiseerd waarbij een jonge promovendus vertelde over zijn of haar onderzoek, waarop een co-referent reageerde. Tot slot was er een vraaggesprek met elkaar en met het publiek in de zaal.

- 18 februari: Niels Mathijssen vertelde over zijn onderzoek naar Poncke Prinsen, de dienstplichtige militair die tijdens de onafhankelijkheidsoorlog in Indonesië overstapte naar Indonesische zijde.
- 18 maart: met Gerry Faber over berechting van Funktionshäftlinge (kapo's) uit het Mauthausen-complex.
- 15 april: Merel Meijer vertelde over uitgaan in Amsterdam tijdens de bezetting.
- 20 mei: met Rosa de Jong over haar onderzoek naar Joodse vluchtelingen op Curaçao en in Suriname.

HERDENKING VAN DE AANSLAG OP HET BEVOLKINGSREGISTER

Jaarlijks organiseert het museum op 27 maart de herdenking van de aanslag op het bevolkingsregister, bij de plaquette met de namen van de twaalf mannen die gefusilleerd werden naar aanleiding van de aanslag, schuin tegenover het museum. Dit jaar sprak Ruben Bloemgarten, de neef van aanslagpleger Rudi Bloemgarten.

Herdenking van de aanslag op het bevolkingsregister.

(RE)DEFINING KARTINI: RESISTANCE

In co-creatie met het Serumpun Kolektif – dat Indonesische cultuur in Nederland onder de aandacht brengt – werd op 24 april Kartini dag gevierd, ter ere van de vroege voorvechtster van vrouwenrechten en onderwijs Raden Adjeng Kartini (1879-1904). In een reeks gesprekken, optredens en een gezamenlijke maaltijd stonden thema's als gendergelijkheid, onderwijs en identiteit centraal.

Boven: acteur Pierre Sully Jourdain voert monoloog over Boy Ecury op en programmamaker Kelsey Lampe in gesprek met Kevin Klein. Onder: theatrale wandeling over de arbeidsinzet.

ROND 4 EN 5 MEI

- Theatrale wandeling *Onder dwang, over grenzen* over de sporen van de arbeidsinzet van theatermaker Franziska Menge (2, 3 en 4 mei).
- Als onderdeel van Open Joodse Huizen / Huizen van Verzet was er een monoloog over de Arubaanse verzetsman Boy Ecury in het Nederlands en Papiamentu.
- Avondopenstelling en uitzending van de dodenherdenking op de Dam en een voorstelling van Theater na de Dam *Bloedknopen* waarin theatermaker Kevin Klein in zijn familiegeschiedenis duikt, waarin koloniale wortels, migratie en oorlog samenkomen.
- Vrijheidsmaaltijd op 5 mei rond Josephine Baker met Astrid Sy en Femke van Wiggen.

ANTON DE KOM LEZING

Deze jaarlijkse lezing wordt georganiseerd in samenwerking met dagblad *Trouw* en de Anton de Kom Stichting. In de geest van Anton de Kom wordt aandacht gevraagd voor de strijd tegen intolerantie en discriminatie in Nederland nu. Net als voorgaande jaren was de lezing ook in 2025 uitverkocht. Jurist, rechtsfilosoof en voormalig politica Nora Achahbar stelde dit jaar de vraag wat een rechtsstaat overeind houdt als vertrouwen verdampt en polarisatie groeit. Ze sprak over moed, morele grenzen en de kracht van verbinding. Na afloop volgde een nagesprek onder leiding van Karel Smouter (hoofdredacteur van *Trouw*) met Nora Achahbar, Renske Leijten, Mpanzu Bamenga en John Morijn.

KETI KOTI HERDENKING EN DIALOOGTAFEL

Op 29 juni organiseerde het Verzetsmuseum samen met Stichting Keti Koti tafel en Stichting Curines – die zich inzet voor sociale cohesie – een Keti Koti dialoogtafel. 67 mensen met diverse culturele achtergronden gingen volgens een vaste structuur met elkaar in gesprek, voerden rituelen uit en nuttigden samen een maaltijd. Op 1 juli konden bezoekers gezamenlijk naar de herdenking van de afschaffing van slavernij kijken.

VERZETSTRAM

Net als in 2024 reed de Verzetstram ook in 2025 weer langs Amsterdamse locaties die herinneren aan bezetting en verzet. Het was een groot succes. Op acht zondagen reden twee of drie ritten per dag. Eén van die ritten had een tweede tramstel met een Engelstalige gids.

INTREEWEEK UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Bij de ontvangst van nieuwe UvA-studenten op 28 augustus tijdens hun introductieweek, konden zij op een toegankelijke manier kennismaken met het museum. Er waren interactieve rondleidingen door de vaste opstelling en de tentoonstelling over Josephine Baker en een 'glow in the dark' schilderworkshop geïnspireerd op beelden van Baker. Maar liefst 756 studenten bezochten het museum.

SOBIBOR: VERZET EN HOOP

Elk jaar organiseren het Verzetsmuseum en de Stichting Sobibor een bijeenkomst rond de opstand in vernietigingskamp Sobibor in oktober 1943. Dit jaar stond op 12 oktober de bijeenkomst in het teken van de pas verschenen podcast 'De stilte van Sobibor', waarin nieuw licht werd geworpen op de vernietiging van het kamp door de Duitsers, nadat het kamp was leeggeruimd.

MUSEUMNACHT

De Museumnacht stond op 1 november in het teken van Josephine Baker met als thema 'dans je vrij'. Bezoekers konden via optredens, performances en thematische programmering ontdekken welke invloed Baker heeft gehad op dans, mode en de strijd voor burgerrechten. Er werd samen- gewerkt met de jonge dansers van dansschool We Are On The Move in Amsterdam-Zuidoost. Zij ontwikkelden een choreografie die tijdens Museumnacht werd uitgevoerd. Er was een silent disco. Jonge DJ's begeleid door Kazerne Reigers-

bos (cultureel centrum in Amsterdam-Zuidoost) draaiden sets met als thema 'dans je vrij'. Een geheime cocktailbar met optredens van *drag* artiesten, waarvoor bezoekers het wachtwoord moesten vinden in de tentoonstelling, was heel populair. In samenwerking met Amnesty International konden bezoekers kaarten schrijven aan politieke gevangenen. En natuurlijk waren er ge- durende de nacht interactieve rondleidingen door de tentoonstellingen in het museum. De avond was met 3.656 bezoekers één van de succesvolste Museumnachten van het museum ooit.

40-JARIG JUBILEUM

Op 19 november bestond het museum precies veertig jaar. Dat werd gevierd in de Rode Hoed met ruim 300 betrokkenen. Er waren speeches van collega's uit het veld en filmpjes over de geschiedenis en betekenis van het museum, optredens, én er werd afscheid genomen van Liesbeth van der Horst die ruim 36 jaar betrokken is geweest bij het museum – waarvan 22 jaar als directeur. Aan het eind van de avond kreeg zij vanwege haar jarenlange inzet voor het museum, de Plantage-buurt en de stad Amsterdam de Andreaspensing uitgereikt door Lotte Terwel van het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum.

Boven: Liesbeth van der Horst ontving bij haar afscheid de Andreaspenninng van de Gemeente Amsterdam.

SURINAME 50 JAAR ONAFHANKELIJK

Ter gelegenheid van 50 jaar Surinaamse onafhankelijkheid organiseerden het Verzetsmuseum en SYNESTHEET een bijzondere editie van Het Kleed van Amsterdam. SYNESTHEET is gevestigd in Amsterdam-Zuidoost en richt zich op culturele projecten voor alle Amsterdammers, om samenwerking te stimuleren tussen bewoners, ouders en kinderen, kunstenaars en niet-kunstenaars. Op zondagmiddag 23 november konden bezoekers van alle leeftijden in het Verzetsmuseum genieten van een feestelijke middag vol eten, muziek, dans, creativiteit en gesprekken.

HERDENKING DECEMBERMOORDEN

Het Comité Herdenking Slachtoffers Suriname en het Verzetsmuseum stonden op 8 december stil bij de herdenking van de Decembermoorden. Het thema van dit jaar was 'overleven' – de

veerkracht van nabestaanden, de blijvende strijd voor waarheid en gerechtigheid, en het levend houden van herinneringen. Met onder meer een speech van de Amsterdamse wethouder en locoburgemeester Sofyan Mbarki, Gerard Spong, Noraly Beyer en nabestaanden. Het programma trok 169 bezoekers in het museum en 633 views via de livestream op YouTube.

PODWALKS

Het Verzetsmuseum biedt sinds 2022 twee podwalks aan: één door de Rivierenbuurt en één door de Plantagebuurt, beide met Job Cohen als verteller. De podwalks zijn al jarenlang een groot succes. De podwalk over de Rivierenbuurt werd in 2025 5.508 keer beluisterd. De podwalk door de Plantagebuurt 12.602 keer (ten opzichte van 7.989 in 2024), waarvan 9.481 keer in het Nederlands, 1.981 keer in het Engels en 1.140 keer in het Duits.

4. COLLECTIE EN BIBLIOTHEEK

Collectiemedewerker
David van Emden plaatst
de nieuw verworven
moffenzeef in de vaste
opstelling van het
Verzetsmuseum.

SCHENKINGEN EN UITGAANDE BRUIKLENEN

In 2025 werden 101 schenkingen toegevoegd aan de collectie van het Verzetsmuseum. Bijzondere verwervingen waren onder meer:

- een zegelring van verzetsman Guus Trestorff, die in 1944 zwaar gewond raakte bij een mislukte overval op de Weteringschans gevangenis in Amsterdam en aan zijn verwondingen overleed.
- boekjes met tekeningen en rijmpjes die de ondergedoken Joodse illustrator Isaac Broekman maakte voor zijn dochter die elders zat ondergedoken.
- een wapen verstoppt in een psalmenboek van verzetsvrouw Eulalie Driessen.
- boek van Guus Reitsma, één van de geëxecuteerde aanslagplegers van de aanslag op het Amsterdamse bevolkingsregister, dat hij bij zich had in de Weteringschansgevangenis.
- poppenhuis gemaakt door Dora van der Veen, de zus van de beroemde verzetsman Gerrit van der Veen. Het poppenhuis was aangetroffen in een kringloopwinkel.
- trouwjurk gemaakt van de parachute waarmee geheim agent Cornelis Hendrik van Bommel boven Nederland werd gedropt.
- archief van de uit Suriname afkomstige verzetsman Charles Désiré Lu-A-Si.
- archief met onder meer naoorlogse getuigenverslagen over de Februaristaking: één verslag geschreven door Co Dankart en één verslag van Februaristaker Fokke John.

Begin 2025 was er veel persaandacht voor een schenking van eind 2024. Toen werd bij een verbouwing van een pand in Haarlem een moffenzeef onder de vloer aangetroffen. Een moffenzeef werd tijdens de bezetting gebruikt om Duitse stoorzenders te ontwijken om naar Radio Oranje te kunnen luisteren. De vondst werd aan het museum geschonken en in de vaste opstelling geplaatst.

Het Verzetsmuseum hanteert een ruimhartig bruikleenbeleid. Aan vijf instellingen werden stukken uit de collectie in bruikleen gegeven, waaronder een verzetskrant in braille aan het Centraal Museum in Utrecht en een uit Auschwitz meegenomen Duits-Russisch woordenboek aan het Anne Frank Huis.

DIGITALISERING

Door meerdere projecten de afgelopen jaren in samenwerking met onder andere WO2NET en het NIOD, is een groot deel van de collectie inmiddels gedigitaliseerd. In 2025 werd het digitaliseringsproject gefinancierd via het Programma Indisch Erfgoed Digitaal (PIED) afgerond. Dit was een samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, het Indisch Herinneringscentrum en WO2NET. In dit kader werden particuliere archieven, affiches, fotoalbums, foto's en ongeveer 220 voorwerpen van het Verzetsmuseum gedigitaliseerd en interviews over Nederlands-Indië getranscribeerd.

BIBLIOTHEEK

In de kleine, gespecialiseerde, door vrijwilligers bemande bibliotheek, werden 15 onderzoekers en scholieren ontvangen. Voorts werden 230 mensen die per e-mail om informatie vroegen door de bibliotheekmedewerkers geholpen: van simpele vragen tot ingewikkelde zaken, en van scholieren die profielwerkstukken maken tot professionele onderzoekers. Daarnaast beheren de bibliotheek vrijwilligers het digitale monument voor Nederlandse politieke gevangenen in kamp Dachau op de website. Via dat platform beantwoorden de vrijwilligers ook vragen en worden mensen met elkaar in contact gebracht.

Poppenhuis gemaakt aan het begin van de oorlog. Het werd gevonden in een kringloopwinkel.

5 EDUCATIE EN TOEGANKELIJKHEID

EDUCATIEVE PROGRAMMA'S

Het Verzetsmuseum heeft educatieve programma's bij de vaste opstelling over Nederland in bezettingstijd en Verzetsmuseum Junior, een buurtwandeling, inburgeringsprogramma en de reizende tentoonstelling *Verzetsmuseum Junior op Wielen*. In de loop van 2025 werd het nieuwe programma bij de vaste opstelling over de voormalige Nederlandse koloniën aangeboden voor de vakken Burgerschap en Geschiedenis. Dat programma was eind 2024 ontwikkeld. Het programma blijkt vooral voor mbo docenten interessant, omdat het goed aansluit bij de themaweken uit het mbo onderwijs. Tijdens de mbo introductieweek in de eerste week van september, doorliepen circa 400 leerlingen uit het mbo een verkorte variant van het programma. Leerlingen deelden hun ervaringen met discriminatie met elkaar. Ze bespraken hoe je voor iemand op kunt komen, en wanneer dat moeilijk is.

Inhoud en niveau van de begeleiding worden voor alle programma's afgestemd op de groep, maar voor de vaste opstelling over Nederland in bezettingstijd bleek er behoefte te zijn aan een variant van het bestaande programma voor vmbo basis en kader groepen. Dat werd in 2025 ontwikkeld. Dit programma duurt een uur in plaats van anderhalf uur, en biedt meer verschillende werkvormen en afwisseling voor de leerlingen.

De educatieve programma's worden begeleid door een groep van 53 enthousiaste museumdocenten. Zij worden goed geschoold en krijgen regelmatig extra trainingen. In 2025 waren er trainingen rond

Jongeren van het cultuurkrakersprogramma met medewerkers van het museum.

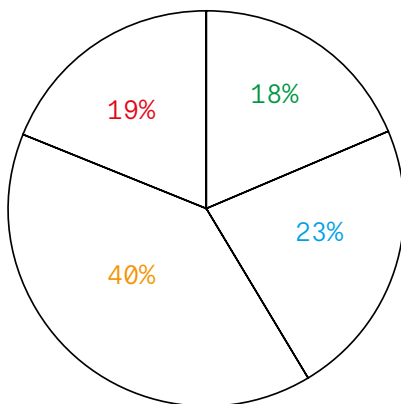
toegankelijkheid en een training over je uitspreken tegen grensoverschrijdend gedrag (door de IVY foundation).

Het Verzetsmuseum werkte in 2025 voor het eerst samen met de organisatie Common Culture en hun cultuurkrakersprogramma. Daarin ontwikkelden acht jongeren tussen de 18 en 30 jaar twaalf

weken lang concepten voor het museum gericht op jongeren. Eén van die concepten – waarin ze in gesprek gingen met jongeren over wat verzet voor hen betekent – brachten de cultuurkrakers in praktijk tijdens Museumnacht. In 2026 wordt de samenwerking voortgezet en zal een groep jongeren programmering binnen en buiten het museum organiseren.

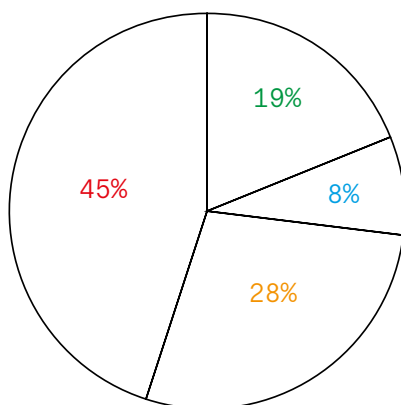
HERKOMST SCHOLIEREN 2025

- Amsterdam
- Rest van Noord-Holland
- Rest van Nederland
- Buitenland

SCHOOLTYPEN 2025

- Primair onderwijs
- Voortgezet onderwijs
- mbo/hoger onderwijs
- Buitenland

GROEPSBEZOEK

Scholieren waren in 2025 zoals altijd een belangrijke doelgroep voor het museum. Dit jaar doorliepen 25.599 leerlingen een educatief programma, tegenover 20.049 in 2024. Vooral *Verzetsmuseum Junior op Wielen* werd dit jaar vaker geboekt. Dat het een jubileumjaar was (80 jaar bevrijding) speelde daarbij een rol.

IK DENK NIET DAT IK MEZELF ZOU OPOFFEREN OM IEMAND TE REDDEN DIE IK NIET KEN

Van de 25.599 leerlingen bezocht 10.770 de vaste opstelling over bezet Nederland, 5.912 *Verzetsmuseum Junior*, 269 de afdeling over de voormalige koloniën en 3.295 leerlingen liepen de begeleide buurtwandeling. *Verzetsmuseum Junior op Wielen* werd door 3.741 leerlingen bezocht in het kader van schoolbezoek en door 1.547 bezoekers op openbare locaties. 413 leerlingen doorliepen een educatief programma in het virtuele *Verzetsmuseum Junior*. Er werden 47 inburgeraars ontvangen.

Begin 2025 werd het museum partner van JINC, een organisatie die werkt aan gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Via JINC ontvangt het museum een

aantal keer per jaar een groep leerlingen voor een bliksemstage of een cultuurbezoek. In 2025 waren er vijf bliksemstages, waarvan één voor leerlingen met een visuele beperking. Ook bezochten twee groepen het museum gratis voor een cultuurbezoek via JINC.

Wat betreft verschillende schooltypen lag het percentage leerlingen uit het primair onderwijs in 2025 op 45%; uit het voortgezet onderwijs kwam 28% en uit het mbo en hoger onderwijs 8%. Van de 19% buitenlandse schoolgroepen wordt het schooltype niet altijd geregistreerd.

Wat betreft herkomst kwam 19% van de leerlingen kwam uit Amsterdam, 40% uit de rest van Noord-Holland, 23% uit de rest van Nederland en 18% uit het buitenland. Uitgesplitst naar primair en voortgezet onderwijs kwam van de basisschool-leerlingen 29% uit Amsterdam, 51% kwam uit de rest van Noord-Holland; 17% uit de rest van Nederland en 3% uit het buitenland. Wat betreft de leerlingen uit het voortgezet onderwijs kwam 13% uit Amsterdam, 27% uit de rest van Noord-Holland, 27% uit de rest van Nederland en 33% uit het buitenland.

Leerlingen van alle schooltypes worden door de programma's aan het denken gezet en laten vaak zien dat ze kritisch nadenken over hun eigen handelen. Enkele van hun reacties:

"Als iemand gediscrimineerd wordt, dan durf ik daar niet altijd iets van te zeggen, want straks pakken ze mij. Als het een vriend van me is? Dan wel."

Verzetsmuseum Junior op Wielen op 5 mei in het Westerpark en bij de viering van 750 jaar Amsterdam op de Ring A10.

Rondleiding voor blinde en slechtziende bezoekers door de tentoonstelling over Josephine Baker.

"Ik denk niet dat ik mezelf zou opofferen om iemand te redden die ik niet ken. Maar als ik moet kiezen tussen mijn familie verraden of zelf dood gaan, dan zou ik denk ik wel mijn mond houden."
Docenten geven vaak enthousiaste reacties:
"Ook dit jaar kwamen zowel de leerkrachten als de kinderen enthousiast terug van het bezoek aan jullie museum"

"The walk itself was truly excellent and the perfect way to conclude our trip with the students. We learned so much, not only about the occupation and resistance during the Second World War, but also about the layers of Amsterdam's urban development and how memory is embedded in the city. It was a powerful and thoughtful experience that tied together many of the themes we've been exploring in our program."

"De opdracht die ze in het museum hebben gedaan sluit qua niveau heel goed aan. Mooie, gevarieerde opdrachten waarbij ze zelfstandig aan de slag kunnen. (...) De meeste leerlingen waren ook enthousiast. Ze vonden het een waardevol bezoek."

TOEGANKELIJKHEID

Sinds de opening van de vaste opstelling over Nederland in bezettingstijd eind 2022 is het Verzetsmuseum pionier op gebied van toegankelijkheid voor bezoekers met een visuele of auditieve beperking. Het museum vervult sindsdien een voorbeeldfunctie in de museale wereld. Hoofd educatie en toegankelijkheid gaf in januari een workshop tijdens het Symposium van het Rijksmuseum

en NEMO over de toegankelijkheid van musea voor blinde en slechtziende bezoekers en in Rotterdam op uitnodiging van het platform 'Toegankelijk Museum' een workshop over 'Toegankelijkheidsdilemma's'. In 2025 kwamen er, net als voorgaande jaren, andere musea langs om te leren van de manier waarop het Verzetsmuseum toegankelijkheid aanpakt. Zo waren er groepen van het Anne Frank Huis, het Frans Hals Museum, het Rembrandthuis en het Literatuurmuseum.

THE WALK ITSELF WAS TRULY EXCELLENT AND THE PERFECT WAY TO CONCLUDE OUR TRIP WITH THE STUDENTS

Stichting Accessibility benoemde in de zomer van 2025 de websitepagina over toegankelijkheid van het Verzetsmuseum als goed voorbeeld op LinkedIn. Dat leverde mooie reacties op:

"Wow, wat een mooie en overzichtelijke website is dit geworden! (...) Hier kunnen veel culturele instellingen een voorbeeld aan nemen. Complimenten aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt."

In 2025 werkte het museum aan scholing van medewerkers op het gebied van toegankelijkheid.

Dankzij een subsidie van de gemeente Amsterdam voor het verbeteren van toegankelijkheid werden er trainingen georganiseerd voor baliemedewerkers en museumdocenten. Een groep museumdocenten werd getraind om rondleidingen te geven aan blinde en slechtziende bezoekers. Ook is aan alle medewerkers in het najaar een training aangeboden op het gebied van sociale toegankelijkheid, gegeven door Accessibility.

In 2025 waren er drie rondleidingen in Nederlandse gebarentaal: op internationale vruwendag één over vrouwen in verzet en twee door *Josephine Baker. Een leven vol verzet*. Er waren twee rondleidingen voor blinde en slechtziende bezoekers door de tentoonstelling over Josephine Baker. Daarvoor werd een rondleiding geschreven, waarbij voelobjecten en reliëf-afbeeldingen werden gebruikt, er werd muziek beluisterd, gedanst en de bezoekers gingen met de rondleider en elkaar in gesprek. De deelnemers waren heel enthousiast. Eén van hen schreef op haar blog:

"Het was geen eenrichtingsverkeer, maar een interactieve rondleiding waarin volop ruimte was voor vragen, gesprekken en perspectieven. De voelobjecten zorgden ervoor dat het verhaal tastbaar werd en hielden het levendig. Juist die afwisseling maakte de rondleiding zo prettig en interessant."

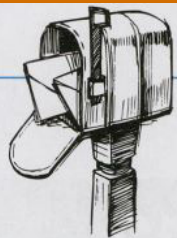
Ik ben benieuwd wat de volgende tijdelijke tentoonstelling in het Verzetsmuseum wordt. Ik hoop van harte dat ze daarbij opnieuw rondleidingen organiseren die toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking."

6 PUBLIEK, MARKETING EN PR

TENTOONSTELLING WERELDSTER IN VERZETSMUSEUM

De strijd van Josephine Baker

Ze was revuister, filmactrice, spion in de oorlog en moeder van twaalf geadopteerde kinderen. Josephine Baker verruilde haar Amerikaanse geboortegrond voor Frankrijk en danste op de dijk in Volendam. Vijftig jaar na haar dood is haar leven onderwerp van een tentoonstelling in het Amsterdamse Verzetmuseum. Want ze was ook een strijdbare verzetsheld.

Nieuwe directeur voor het Verzetmuseum

CULTUUR & GESCHIEDENIS

Van gedeeld verleden naar gezamenlijke toekomst
04-11-2025

"Onze gezamenlijke koloniale geschiedenis klinkt na in de strijd om gelijke rechten en kansen vandaag de dag." Karlien Metz, directeur van het Verzetmuseum, vertelt over de nieuwe afdeling in het museum: "De geschiedenis van de voormalige Nederlandse koloniën is nog altijd onderbelicht, terwijl het onze huidige samenleving mede gevormd heeft."

Basisschoolleerlingen in de Beemster ervaren oorlogstijd in rijdend museum

Geplaatst op zondag 9 maart 2025 bron: RTV Purmerend

De bovenbouwleerlingen van de basisscholen in Beemster ervaren deze hoe het is om in tijden van bezetting te leven. Het rijdende 'verzetmuseum junior' biedt een ingrijpend kijkje in het leven van vier kinderen en hun ouders tijdens de Tweede Wereldoorlog. Foto: Geert Hollers

Dit jaar wordt gevierd dat het noorden van Nederland tachtig jaar geleden bevrijd werd van de Duitse bezetter. Het zuiden was een jaar eerder bevrijd. In de komende periode zullen in de Gemeente tal van activiteiten plaats vinden rond dit thema. Voor jong en oud.

Verzetmuseum eert Josephine Baker: de spionne met het bananenrokje

Interview Liesbeth van der Horst vertrekt bij Verzetmuseum

'Dit museum is relevanter dan ooit'

Het Verzetmuseum viert dit jaar zijn 40-jarig bestaan. Directeur Liesbeth van der Horst maakte de ontwikkelingen van het museum door de jaren heen mee; naast het Nederlands verzet is er nu ook aandacht voor de koloniale geschiedenis. Ze wordt vandaag opgevolgd door oud-conservator Karlien Metz.

RECORDBEZOEK VOOR HET VERZETSMUSEUM IN JUBILEUMJAAR

Door Redactie op Woensdag 31 december 2025, 12:17 uur
bezoekers, verzet, verzetmuseum Regional

Bron: Verzet Resistance Museum

AMSTERDAM - Het Verzetmuseum Amsterdam heeft in 2025 opnieuw een bezoekersrecord gebroken. Met ruim 120.000 bezoekers was het museum ook dit jaar een drukbezochte plek voor iedereen die zich wil verdiepen in de geschiedenis van verzet, solidariteit en mensenrechten. Het recordjaar viel samen met een aantal bijzondere mijlpalen, waaronder het 40-jarig jubileum van het museum.

EERBETOON AAN WERELDSTER EN VERZETSHELDIN JOSEPHINE BAKER

Spionne met bananenrokje

De naam van Josephine Baker (1906-1975) wordt vaak in een adem genoemd met haar iconische bananenrokje. Maar de Amerikaanse Française was zoveel meer dan een exotische danseres die graag de spot dreef met stereotypen. De charismatische zwarte vrouw, die uitgroeide tot een wereldster, was ook een spionne, verzetsheldin en idealistische activist. „In verzet komen tegen onrecht, discriminatie, racisme en het nazisme was de rode draad in haar leven."

door Paula van de Velde

Het is dit jaar precies 50 jaar geleden dat Josephine Baker op 60-jarige leeftijd overleed. Baden voor het zijn een groot fan van haar Amsterdamse Verzetmuseum opgedroefd. De "zwarte Verzet" zoals ze wel wordt genoemd, agent haar eigen levensloop en carrière. Dat Josephine al jong wereldwijd bekend was, was te verwachten. Ze was zo beroemd als Lady Gaga of Beyoncé vandaag de dag zijn) lag niet in de lijn der verwachting.

Adrija vijf verveekt, wordt in 1926 haar grote doorbraak. Kunstenaars, zoals onze eigen Piet Mondriaan, zijn een groot fan van haar. Josephine Baker te zijn, zet ze. „Als ze mij aanhoude en om papieren vragen, is dat voor haar. Ze had redden met mannen en kinderen."

menen en gonsen hun ras, huidskleur of religie als broers en zussen kunnen samenleven." Met de hele kinderschaar deed ze ook Amsterdam aan. „Ze had ook een warme band met ons land", vertelt Metz. Ze kwam er weliswaar, getuige ook een vrolijk flimpje van de artieste die in Volendamse kostuum en op klompen de charleston dansde. Haar blake knieën vielen niet bij iedereen in de smaak. Die werden door

Getipt door... JANICE DEUL

Elke week vragen wij een bekend persoon naar een favoriete lees-, kijk- en luister-tip. Deze week journalist Janice Deul. Haar boek Kon ik nog thuis zijn in dit land verscheint op 10 juni bij Ambo/Anthos.

Expo: "Danseres, zangeres, actrice, activiste én heldin van Frankrijk Josephine Baker overleed vijftig jaar terug, maar is nog springlevend. Verzetmuseum Amsterdam eert haar met Josephine Baker. Een leven vol verzet".
Boek: "Ik probeer te consumeren, maar boeken blijven een zwakte. De stapel groeit, ook al heb ik nu amper de tijd (en de rust) om ze te lezen. Bovenop ligt Dream Count, de nieuwste roman van de formidabele Chimamanda Ngozi Adichie.

WERDEN - Het programma van het 80-jarig bevrijdingsfeest Vier de Vrijheid is vorige week woensdag 19 maart officieel begonnen met de 'Bus Junior-op-Wielen' van het Verzetmuseum in Amsterdam. De bus was het en met vrijdag 21 maart te bezeken. De activiteiten voor het bevrijdingsfeest loopt door tot maandag 5 mei.

Verzetmuseum eert Curaçaos erfgoed

Josephine Baker Wereldster, spion en activist

Verzetssrijder op én naast 't podium

Josephine Baker werd vooral bekend als danseres, maar zeker zo belangrijk waren haar rol in het verzet tegen nazi-Duitsland en haar strijd voor burgerrechten in de VS. Het Verzetmuseum zet die onderbelichte kant van de activiste nu in de spotlight.

FYSIEKE BEZOEKERS

Met net iets meer dan 120.000 bezoekers bereikte het Verzetsmuseum opnieuw een bezoekersrecord. Er waren in totaal 120.215 bezoekers, waarvan 413 bezoekers een educatief programma door het virtuele Verzetsmuseum Junior volgden. Daarmee komt het aantal fysieke bezoekers op 119.802. De lichte stijging ten opzichte van 2024 was te danken aan toegenomen groepsbezoek. Het individuele bezoek nam iets af, doordat minder internationale toeristen het museum bezochten. Van de individuele bezoekers kwam 34% uit Nederland, inclusief educatief bezoek en bezoekers van evenementen kwam bijna de helft van de bezoekers uit Nederland.

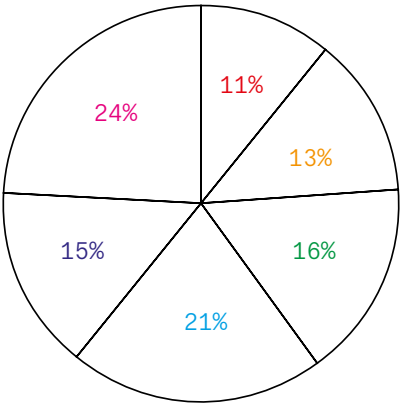
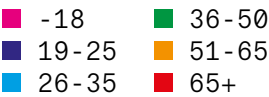
FYSIEKE BEZOEKERSAANTALLEN	2025	2024
Individuele bezoekers volwassenen	66.385	76.642
Kinderen/jongeren t/m 18 jaar	21.458	16.113
Groepsbezoek volwassenen en bezoekers evenementen	6.720	6.518
Groepsbezoek basisonderwijs	10.315	8.158
Groepsbezoek voortgezet onderwijs	6.761	6.388
Groepsbezoek mbo/hbo/wo	1.888	1.033
Groepsbezoek buitenland/inburgeraars	4.728	3.320
Educatieve activiteiten op externe locaties	1.547	1.300
Totaal	119.802	119.382

Via een kassaknop wordt de herkomst van de individuele bezoekers nauwkeurig geregistreerd. In 2025 kwam 34% van de individuele bezoekers uit Nederland (tegenover 28% in 2024). Hiervan kwam 15% uit Amsterdam en 19% uit de rest van Nederland. 66% van de bezoekers kwam dus uit het buitenland, waarvan 46% uit de Engelstalige landen (Groot-Brittannië, Ierland, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten), 16% uit de rest van Europa en 4% uit de rest van de wereld. Zo kwamen er 694 bezoekers uit Brazilië, 379 uit Mexico en 212 uit Japan.

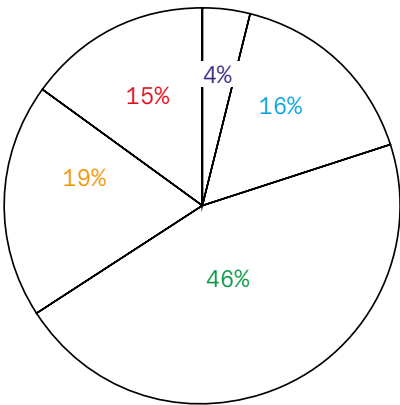
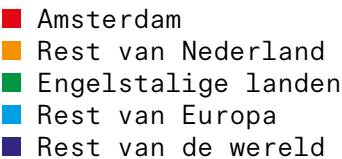
HET IS GOED DIT TE BLIJVEN
HERHALEN, AL DIE VERHALEN.

De verdeling naar leeftijd wordt gemonitord door een publieksenquête in combinatie met de kassagegevens. Het publiek was in 2025 iets jonger dan in 2024. 24% van de bezoekers viel in de leeftijdsgroep tot en met 18 jaar (in 2024 was dat 16%), 15% in de leeftijdsgroep van 19 t/m 25 jaar (tegenover 11% het jaar ervoor). Net als in 2024 viel 21% in de leeftijdsgroep van 26 t/m 35 jaar. In 2025 viel verder 16% in de categorie van 36 t/m 50 jaar, 13% in die van 51 t/m 64 jaar en 11% was 65 jaar of ouder. Met 60% van de bezoekers jonger dan 36 jaar, heeft het Verzetsmuseum ten opzichte van de meeste musea een erg jong publiek.

LEEFTIJDEN INDIVIDUELE
BEZOEKERS 2025

HERKOMST INDIVIDUELE
BEZOEKERS 2025

In het gastenboek en op de reactiewand aan het eind van de tentoonstellingen laten bezoekers vele reacties achter waarin ze vaak refereren aan de museale kwaliteit, het belang van het museum in de huidige tijd en waarin soms wordt opgeroepen de democratie te beschermen. Enkele reacties:

“Het is goed dit te blijven herhalen, al die verhalen. Mijn familie, ouders, zijn deelgenoot van deze geschiedenis! Blijf lief voor elkaar.”

“Inauguration day tomorrow. Very worried about US democracy. Wonderful museum. How can we let people like Trump come to power?”

“Indrukwekkend. Als je de democratie wilt behouden, dan is het een must om eens in de paar jaar weer naar het Verzetsmuseum te gaan.”

“An excellent museum, recommended by my history professor in England & it did not disappoint. Especially loved the sections on Indonesia and Surinam.”

“Heel erg mooi en duidelijk ingerichte tentoonstelling. (...) Niemand weet helemaal van zichzelf hoe hij/zij zal reageren in zulke tijden. Ik hoop zelf altijd aan de goede kant van de geschiedenis te staan.”

“A history that needs to be talked about – again & again. Such an incredible way to tell these stories – and the invitation to talk & share about current situations that require to think about how & what to resist. A powerful museum.”

“Wat een prachtig en mooi opgezet museum. Misschien wel de beste die ik bezocht heb. Alles is heel toegankelijk gebracht, ook voor mijn zoon van 11 jaar.”

DIGITALE BEZOEKERS

VIRTUELE TENTOONSTELLINGEN

Het Verzetsmuseum heeft twee virtuele tentoonstellingen die zijn ontwikkeld in coronatijd. De virtuele versie van Verzetsmuseum Junior bleef met 1.161 bezoekers, waarvan 413 een educatief programma doorliepen, redelijk goed bezocht. De virtuele tentoonstelling *Wees Moedig!* over de Februaristaking werd nog 51 keer bezocht

LIVE STREAMS

Drie programma's waren te volgen via een live stream: de Anton de Kom lezing (323 views), de herdenking van de decembermoorden (633 views) en de lezing door Rosa de Jong uit de serie Promovendi op het Podium (31 views). In totaal kregen de live streams 987 views in 2025. De Anton de Kom lezing blijft beschikbaar via YouTube waardoor het bereik nog kan toenemen.

WEBSITE

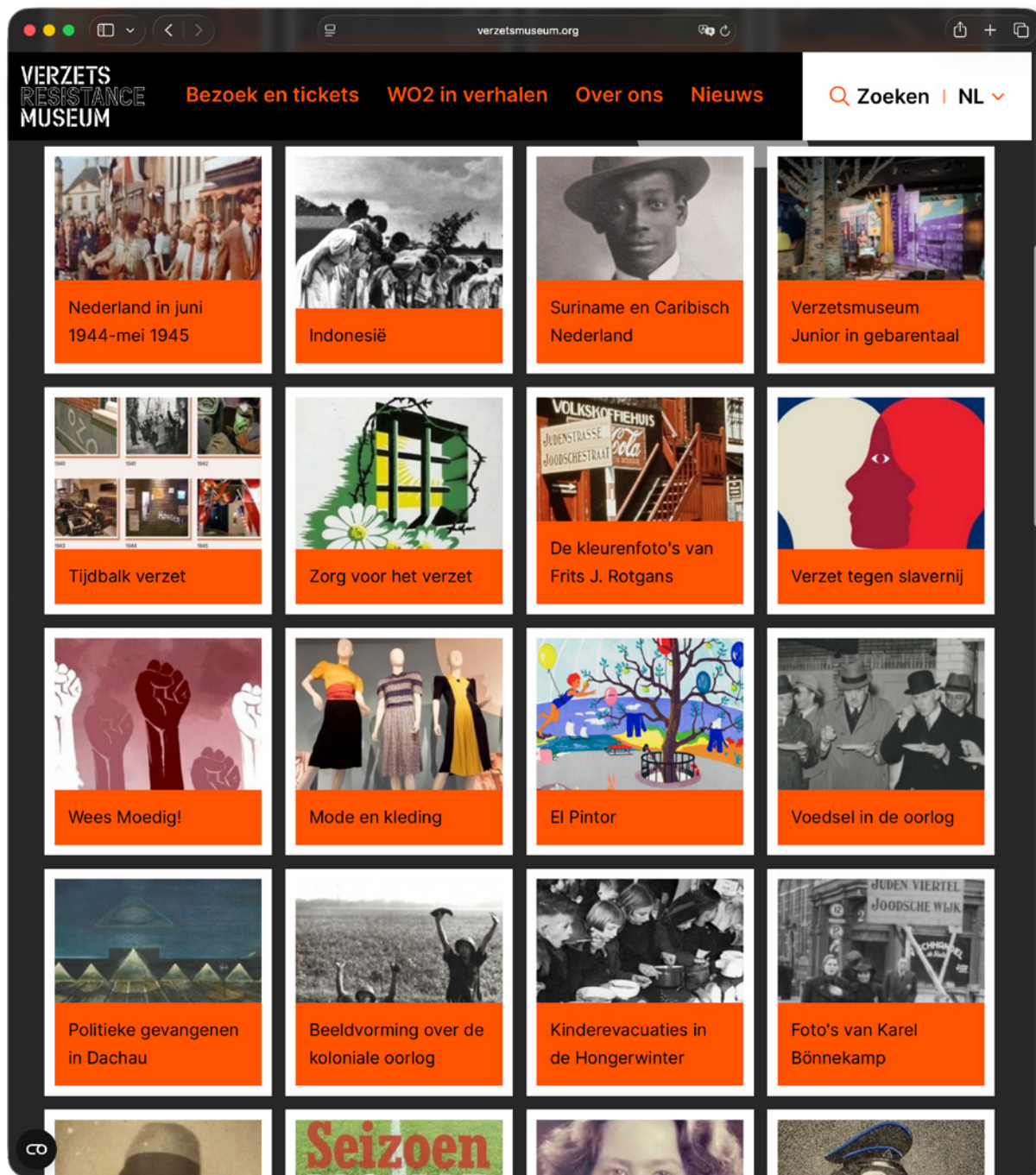
De website van het Verzetsmuseum is beschikbaar in het Nederlands en Engels, met landingspagina's in andere talen die bezoekers doorverwijzen naar de Engelstalige versie. In 2025 werd de vormgeving van de website vernieuwd, met aantrekkelijke sliders, een heldere opzet en een permanente agenda op de *homepage*. Het museum maakt naar aanleiding van tijdelijke tentoonstellingen inhoudelijke dossiers over specifieke thema's: digitale

tentoonstellingen. In 2025 werden vier nieuwe digitale tentoonstellingen toegevoegd: *Zorg voor het verzet*, één over de kleurenfoto's van Frits J Rotgans, Voetbal tijdens de Tweede Wereldoorlog en Verzet tegen slavernij.

**INAUGURATION DAY
TOMORROW. VERY
WORRIED ABOUT
US DEMOCRACY.
WONDERFUL MUSEUM.
HOW CAN WE LET
PEOPLE LIKE TRUMP
COME TO POWER?**

Ticketverkoop gaat deels via de website. 24% van de individuele bezoekers kocht hun kaartjes vooraf online (tegenover 16% vorig jaar). Tickets voor evenementen werden vrijwel uitsluitend online verkocht. De website kreeg in 2025 een totaal van 302.000 bezoekers, een stijging ten opzichte van de 292.659 in 2024. Het aantal geraadpleegde pagina's groeide van 1.036.641 naar 1.133.637.

Daarnaast heeft het Verzetsmuseum op de website het digitale monument voor Nederlandse

politieke gevangenen in kamp Dachau. Er zijn in 2025 207 aanvullingen verwerkt afkomstig van nazaten en onderzoekers. 8.141 geïnteresseerden bezochten dit deel van de website.

SOCIALE MEDIA

Instagram groeide in 2025 door in een consequente stijl vaker berichten te plaatsen, meer in te zetten op *reels* en door samenwerkingen aan te gaan. Het aantal volgers steeg van 3.324 eind 2024 naar 3.882 eind 2025. Het bereik van de berichten verdubbelde ruim, van 40.700 naar 90.800 accounts. Dat gold ook voor de interacties, die gingen van 2.250 in 2024 naar 4.500 in 2025. De *reels* rond de tentoonstelling over Josephine Baker, de Museumnacht en andere evenementen behoorden tot de best bekeken content. De groei vond grotendeels organisch plaats, slechts een klein deel kwam door advertenties. Samenwerkingen met partners speelden daar een belangrijke rol bij. De best presterende berichten op Instagram waren samenwerkingen met bijvoorbeeld, OSCAM, Bar Bario en SYNESTHEET. De doelgroep bestond voor 65,4% uit vrouwen en 34,6% uit mannen. De meesten zijn tussen de 25 en 44 jaar. Het totale aantal weergaven was 197.252.

Facebook genereerde in 2025 een veelvoud van dat aantal, in totaal 1.115.582. Dat is vrijwel gelijk aan 2024. Hiervan kwamen 232.958 weergaven organisch en 882.615 via advertenties tot stand. De belangrijkste ontwikkeling in 2025 is de sterke groei in betrokkenheid. Het aantal interacties steeg van circa 1.900 in 2024 naar ongeveer 4.700 in 2025. Het aantal volgers steeg iets, van 6.700 eind 2024 naar 6.784 eind 2025. De best bekeken

content op Facebook was rond de Verzetstram, de geschiedenis en het jubileum van het museum en advertenties rond lezingen en programma's (vooral rond 4 en 5 mei, Promovendi op het Podium en Josephine Baker). 62% van de Facebook-volgers was vrouw, 38% man. Bijna 71% is 45 jaar of ouder.

De online recensies op TripAdvisor, Google Review en de websites van de ticket resellers Tiquets en GetYourGuide waren ook in 2025 voor het overgrote deel lovend. Op deze platforms kwamen zeker 800 recensies binnen (waarvan circa 500 via Google Review). Op TripAdvisor stond het museum landelijk op nummer 2 van meest gewaardeerd kindvriendelijk uitje, na de Efteling. Het museum stond ook op nummer 2 op de landelijke lijst van meest gewaardeerde historische musea, na het Anne Frank Huis.

Bezoekers schreven onder meer:

"Fabulous, honest, thought provoking - a must. We spent almost all day (5.5 hours) here with our two girls aged 9 and 11. It was so well put together and the audio info was very clear. The Junior Section was incredible and I would recommend it highly as a must do when visiting Amsterdam with children." (TripAdvisor, oktober 2025)

"The personal stories told here force every visitor to confront ethical, moral and religious dilemmas and think, 'What would I have done?' And many of us fearing for our democracy have to wonder when apathy and compliance give away to resistance." (Google Review, oktober 2025)

"Possibly the best museum on our entire trip. I visited with my 11 year old and was sceptical about him wanting to fill in a detailed multi page booklet. He usually rolls his eyes and says that kind of thing is for kids! However, after nearly 4 hours the only reason we left was for food. This museum is amazing. The Junior part with completely interactive journeys of 4 children is totally on the money in terms of accessibility and countering things like 'war is cool'. It explained the background and daily life really well and the later downstream effects of the war. After the Junior part we did the full adult side which with the aid of the audio tour my son loved as he'd got the bar knowledge from the Junior museum." (Google Review, september 2025)

"I wish I could give it more than 5 stars! On top of being incredibly educational and well put together, it is also the most accessible place I have ever been. (...) They've clearly thought so hard about making this place accessible for everyone! The staff were also lovely and welcoming, we felt so relaxed and taken care of. Now onto the museum! Obviously a very heavy and still very relevant subject. The way it is presented though, is with hope. This museum highlights the people who were on the right side of history, those who fought and gave their lives for a cause they believed in, and it was so lovely to see them be honoured here. There's also a lot of interactive elements throughout, which helps you engage with the topic. (...) I think this is my favourite museum of all time, thank you for the experience!" (Google Review, augustus 2025)

PODCASTS

Podcasts, te beluisteren via diverse apps, worden steeds populairder en in 2025 werkte het Verzetsmuseum mee aan verschillende podcasts van derden. Zo droeg de directeur bij aan podcastseries over Radio Herrijzend Nederland (van Luisterdoc), over de vroege Vlaardingse verzetsgroep De Geuzen (van Radio Rijnmond), 'De Joodse stad' (project van het Joods Cultureel Kwartier, de Universiteit van Amsterdam en de gemeente Amsterdam) en de podcast 'Keep talking' van Dan Riley. Het Verzetsmuseum nam ook deel aan de gezamenlijke podcastserie 'Bevrijding toen en nu' van de Stichting Musea en Herinneringscentra '40-'45. Frank Steensma, de zoon van Engelandvaarder Carel Steensma, werd hiervoor in het museum geïnterviewd, net als de directeur van het Verzetsmuseum.

PROMOTIE EN PUBLICITEIT

De tentoonstelling *Josephine Baker. Een leven vol verzet* werd goed opgepakt door de media mede dankzij samenwerking met programmamaker Femke van Wiggen en televisiepersoonlijkheid Astrid Sy, die samen een Andere Tijden-documentaire over Josephine Baker maakten. Zo waren zij te gast bij het NPO radioprogramma Kunststof om over de tentoonstelling te praten. In oktober 2025 verscheen er ook een podcast van hun hand over Josephine Baker, waarin werd verwezen naar de tentoonstelling.

Het radioprogramma OVT besteedde aandacht aan de tentoonstelling via een interview met zangeres Denise Jannah die vooraf de tentoonstelling bezocht. Radio-interviews met museum-

Publiciteit en marketing rondom de tentoonstelling *Josephine Baker. Een leven vol verzet.*

medewerkers over de tentoonstelling waren verder te horen op NPO Klassiek, Red Light Jazz Radio en Amsterdam FM (ook te horen op SALTO Radio Amsterdam).

De tentoonstelling kon rekenen op uitgebreide aandacht in de geschreven pers, zowel in print als online. Onder meer *Trouw*, *Telegraaf*, *het Parool*, kranten van de Holland Media Combinatie, *Vrij Nederland*, *Margriet*, *Libelle*, *Privé* en de *VPRO Gids* schreven over de tentoonstelling.

I WISH I COULD GIVE IT MORE THAN 5 STARS!

De berichtgeving was louter positief: recensenten en journalisten spraken met zichtbare verrassing en enthousiasme over het rijke en veelzijdige leven van Josephine Baker.

Rond de opening werd dankzij het optreden van musicalster Channah Hewitt aandacht aan de tentoonstelling besteed op diverse websites gericht op entertainment, zoals *musicalsites.nl*. Hans Klok, fan van Josephine Baker, was in augustus 2025 te gast bij *Wakker Nederland* om over Josephine Baker te praten, waarbij de tentoonstelling nadrukkelijk werd genoemd.

Naast deze *free publicity* is ook uitgebreid campagne gevoerd met advertenties in onder andere *NRC*, *Trouw*, *Uitmag*, *50+ Magazine*,

Museumtijdschrift, *I amsterdam Magazine*, *Ons Amsterdam*, *Geschiedenis Magazine* en *Margriet*. Er waren postercampagnes in Amsterdam op straat, in cafés en in de metrostations van Amsterdam verschenen geanimeerde schermen.

Ook werd een radiocommercial ingezet via Advision op populaire (digitale) muziekzenders die goed aansluiten bij de doelgroepen in en rond Amsterdam. De campagne op digitale media bestond naast betaalde promotie via de platforms van Meta (Facebook en Instagram) ook uit online advertenties op de websites van DPG Media, waaronder *NU.nl*, *AD.nl*, *Volkskrant.nl* en *Trouw.nl*.

Ook buiten de tijdelijke tentoonstellingen was er media-aandacht. Verzetmuseum Junior stond regelmatig in lokale en regionale pers in de belangstelling. Daarnaast was er persaan-dacht rond kleinere initiatieven, evenementen en gebeurtenissen of voor het museum is het algemeen. Zo was er – zoals al genoemd – aan het begin van het jaar veel pers rond de onder een vloer gevonden moffenzeef in Haarlem in onder meer *Parool*, *NU.nl*, *AD*, *De Telegraaf* en *Haarlems Dagblad*. *Het Parool* schreef over de drukpers in de vaste opstelling waarop voor een boek over het illegale *Parool* een pagina met de namen van gefusilleerde *Parool*-medewerkers werd gedrukt.

Unieke moffenzeef tevoorschijn

door Ivo Laan

HAARLEM • Het moet een stiekeme bedoening zijn geweest aan de Raadhuisstraat 1A in Haarlem tijdens de Tweede Wereldoorlog. De bewoonster luisterde vermoedelijk heimelijk naar Radio Oranje, dankzij een vernuftige radioantenne: de moffenzeef. Het apparaat werd onlangs opgeduikeld tijdens werkzaamheden en wordt tentoongesteld in het Amsterdamse Verzetmuseum.

Twintig jaar bestiert Arjan Knijnenburg garage Groenendaal in het pand, maar het is tijd

zetten van hout en nylandraad. Met het apparaat, dat iets meer dan een halve meter hoog en breed is, konden de Duitse stoorzenders worden omzeild.

David van Emden van het Verzetmuseum: „De antennes zijn heel kwetsbaar, de meeste zijn verloren gegaan. De moffenzeef die in Haarlem is gevonden, is een bijzonder mooi en vakkundig gemaakt exemplaar. Vandaar dat we hem opnemen in de permanente tentoonstelling.”

De antenne zat verstopt in de ruimte onder de vloer van de bovenwoning, waar hij meer dan tachtig jaar heeft gelegen. Knijnenburg: „Er zit daar een luik,

David van Emden van het Verzetmuseum installeert de moffenzeef.

FOTO MARCEL MOLLE

De Telegraaf over de vondst van een moffenzeef bij de verbouwing van een huis in Haarlem.

De toespraak van de museumdirecteur bij de herdenking van de Februaristaking in Amsterdam West kreeg publiciteit. Op 7 april werd de documentaire 'Remembering the Holocaust' met Simon Schama uitgezonden, met bijdragen van museumdirecteur Liesbeth van der Horst.

De in maart aangekondigde directiewissel kreeg vermeldingen in onder meer *Trouw*, *Amsterdams Dagblad*, *Erfgoedstem* en *Erfgoed magazine*. In juli werd een afscheidsinterview met Liesbeth van der Horst geplaatst in *Het Parool*. Lokaal was er pers rond de toespraak van de museumdirecteur op 4 mei bij de dodenherdenking in Baarn. Het najaar was er aandacht voor de reactie van directeur Karlien Metz in *NH nieuws* op racistische en anti-semitische uitingen bij een anti-immigratieprotest in Amsterdam op 12 oktober.

Tot slot werd er geschreven over de uitreiking van de Andreaspenny aan Liesbeth van der Horst op 19 november, onder andere in *Het Parool* en *amsterdamsdagblad.nl*.

Voor het directe contact met donateurs en vaste relaties bracht het Verzetsmuseum twee digitale nieuwsbrieven uit voor gemiddeld 6.733 abonnees. In april en december verschenen ook papieren nieuwsbrieven die werden verzonden naar meer dan duizend donateurs en relaties. De december-editie was gewijd aan het afscheid van Liesbeth van der Horst als directeur en het 40-jarig jubileum van het museum.

Liesbeth van der Horst spreekt bij de herdenking van de Februaristaking in Amsterdam-West bij het monument van één van de initiatiefnemers Willem Kraan.

7 ORGANISATIE

Uitje met alle medewerkers en vrijwilligers naar Deventer.

RAAD VAN TOEZICHT EN BESTUUR

Onder grote dankzegging werd in 2025 afscheid genomen van vier Raad van Toezichtleden: voorzitter Jozias van Aartsen, Dave Del Canho (tevens voorzitter van de auditcommissie), Godfried Lambriex (tevens voorzitter Vriendenstichting) en Alex van Stipriaan.

Er werden drie nieuwe leden geworven die in juli 2025 aantraden. Mascha ten Bruggencate trad aan als voorzitter. Zij was voor D66 gemeenteraadslid en stadsdeelvoorzitter in Amsterdam en is sinds 2021 burgemeester van Heiloo. Ze heeft ruime bestuurs- en toezichtervaring in de non-profitsector en via haar familiegeschiedenis een persoonlijke band met het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Daniel Cramer werd voorzitter van de Vriendenstichting en Raad van Toezicht lid. Amrish Shah trad aan als Raad van Toezicht lid en voorzitter van de auditcommissie.

Conform de Code Governance Cultuur vond er een zelfevaluatie plaats en een bespreking zonder bijzijn van de directeur-bestuurder. De auditcommissie vergaderde zoals gepland twee keer, in juni onder meer over de jaarrekening en in september over de begroting van het komende jaar. Bij de juni-vergadering was de accountant van Dubois & Co aanwezig.

In 2025 vond een directiewissel plaats. Directeur-bestuurder Liesbeth van der Horst, die sinds 1990 bij het Verzetsmuseum in dienst was, gaf in juli het stokje over aan Karlien Metz, sinds 2015 conservator bij het museum. Vanaf maart vond de overdracht van de werkzaamheden plaats in

wekelijkse gesprekken. Van juli t/m december was Liesbeth van der Horst nog in dienst en had zij een adviserende rol. Dit zorgde voor zorgvuldige borging en overdracht van kennis.

THE PERSONAL STORIES TOLD HERE FORCE EVERY VISITOR TO CONFRONT ETHICAL, MORAL AND RELIGIOUS DILEMMAS AND THINK, “WHAT WOULD I HAVE DONE?”

PERSONEEL

Het Verzetsmuseum heeft zeer betrokken medewerkers en vrijwilligers. Per 31 december 2025 bestond het personeelsbestand van het museum uit 21 personen. Het betrof 18 mensen met een regulier, meestal parttime dienstverband (14,3 fte), twee werkervaringsplekken (1,8 fte) en een medewerker in een gesubsidieerde functie (0,8 fte). Daarnaast werken er ruim 100 vrijwilligers, die essentieel zijn voor het museum. Onder hen 25 balievrijwilligers en 53 museumdocenten.

Het museum kreeg te maken met enkele personeelswisselingen. De eind 2024 gestarte conservator verliet het museum in de zomer van 2025. In het najaar werd geworven voor een vervanger, die helaas pas in 2026 kon beginnen. In de tussentijd werden de werkzaamheden voor de tentoonstellingen opgevangen door een stagiaire die als tijdelijke projectmedewerker in dienst werd genomen en een freelancer voor één dag in de week. Op de afdeling educatie begon een nieuwe medewerker *Verzetsmuseum Junior op Wielen*. De vertrekkende coördinator groepsbezoek werd vervangen door de medewerker educatie die in een werkervaringsplaats bij het museum werkte. Een jonge vrijwillige museumdocent vervulde vervolgens de rol van de werkervaringsplaats.

Het museum had twee langdurig zieken in 2025. Eén van hen kreeg vervroegde WIA toegekend. Voor die functie was in 2024 al een vervanger aangenomen. De andere langdurig zieke zal in 2026 beginnen met re-integreren.

Vrijwillige museumdocenten zetten een commissie op die inhoudelijke bijeenkomsten en uitjes organiseert voor alle vrijwilligers. Zij krijgen hier vanuit het museum een budget voor. Ook organiseerde het museum uitjes en borrels voor medewerkers en vrijwilligers: twee borrels, een uitje naar Deventer en maandelijks een personeelslunch waarbij één van de collega's een presentatie gaf over een onderdeel van het werk. Het museum investeerde weer in scholing en trainingen. Dit jaar op het gebied van leiding geven, sociale media, feedback geven aan vrijwilligers, BHV, toegankelijkheid en je uitspreken

Nieuwjaarsborrel met medewerkers en vrijwilligers.

tegen grensoverschrijdend gedrag. Twee medewerkers volgden in 2025 een cursus voor vertrouwenscontactpersoon.

RISICOMANAGEMENT EN VEILIGHEID

Conform de Governance Code Cultuur is risicomanagement een integraal onderdeel van het beleid van het Verzetsmuseum. Twee medewerkers werden na een cursus aangesteld als interne vertrouwenscontactpersonen. Voor externe vertrouwenspersonen kunnen de medewerkers terecht bij Mores. Het museum werkt met een gedragscode, er werd in 2025 een inwerkprocedure op papier gezet voor nieuwe medewerkers en er wordt gewerkt met een offerteprocedure. Voor medewerkers en vrijwilligers die werken met kwetsbare groepen worden VOG's (Verklaringen Omtrent het Gedrag) aangevraagd. Voor risicobeheersing op financieel gebied wordt een strikte functie-scheiding toegepast op basis van een vier-ogen-principe.

In 2025 werd gewerkt aan vernieuwing van het bedrijfsnoodplan, waren er twee brandoefeningen en werd voor het eerst elke weekdag een medewerker aangesteld als Hoofd Ontruiming, zodat er bij een calamiteit direct een aanspreekpunt is voor de twee vrijwillige baliemedewerkers. In de weekenden is er een extra baliemedewerker die Hoofd Ontruiming is.

Cyberveiligheid kreeg opnieuw speciale aandacht in 2025. Alle medewerkers volgden een online training van Awaretrain over het herkennen van phishing, veilig bewaren van persoonlijke gegevens en het kiezen van veilige wachtwoorden. Om activi-

teiten op social media in relatie tot het museum goed te monitoren, is een abonnement genomen op de service Coosto. Zo wordt eventuele desinformatie rond het museum snel getraceerd. Het museum maakte altijd al back-ups van het computernetwerk die deels buiten het museum worden bewaard en werkt sinds 2024 met tweestapsverificatie voor thuiswerken. Er deden zich in 2025 geen incidenten voor. Sinds 2018 voldoet het museum aan de privacy wetgeving.

HUISVESTING

Het gebouw – in eigendom van het museum – wordt goed onderhouden, maar maakt deel uit van een negentiende-eeuws pand met vroeg twintigste-eeuwse – door andere bouwwerken omringde – uitbouwen. Het museum heeft hierdoor regelmatig te maken met mankementen en lekkages. Zo was er in het najaar van 2025 een grote lekkage in de gehoorzaal, veroorzaakt door een gescheurde slang van de CV installatie van de bovenburen.

In 2025 bleven problemen met de klimaatapparatuur terugkeren. Opnieuw was regelmatig de luchtvochtigheid in een deel van de museale ruimtes te hoog. Installateur Kuipers optimaliseerde de instellingen van de klimaatinstallaties om energie te besparen en beter te voldoen aan de klimaatnormen, maar binnen het huidige systeem bleken de mogelijkheden beperkt. In 2026 wordt hiervoor een plan van aanpak opgesteld.

Het Meerjarenonderhoudsplan van het Verzetsmuseum werd in november 2023 geactualiseerd. Hiervoor wordt jaarlijks € 40.000 gereserveerd.

In 2025 vond onderhoud aan de noodverlichting plaats en via de VvE is onderhoud aan de zijgevels verricht en zijn de goten vervangen.

DUURZAAMHEID

Het museum blijft zich actief inzetten voor duurzaamheid. Het Greenteam, bestaande uit personeelsleden van verschillende afdelingen, informeert medewerkers en spoort ze middels nieuwsbrieven aan tot duurzame keuzes. Voor de tijdelijke tentoonstelling *Women, Life, Freedom*, die begin 2026 opende, werd in 2025 een vormgever gezocht met veel kennis en ervaring op het gebied van duurzame tentoonstellingsbouw. Het doel is dat 80% van de gebruikte materialen na afloop van de tentoonstelling hergebruikt kunnen worden, ofwel direct of door recycling of het materiaal kan gecomposteerd worden.

RELATIES EN VRIENDEN

Samenwerking is voor het Verzetsmuseum als relatief klein museum van groot belang. Het museum participeert in diverse vaste regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden. In Amsterdam werd deelgenomen aan het Overleg Amsterdamse Musea (OAM), het Marketing Overleg Amsterdamse Musea (MOAM) en aan de bijeenkomsten van de Plantage Amsterdam van de culturele instellingen in de Oostelijke binnenstad. Op educatief gebied waren JINC en het samenwerkingsverband Stad en Taal vaste samenwerkingspartners. Landelijk was het museum nauw betrokken bij de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45 (SMH), het Veldbeeraad WO2 en de Stichting WO2NET. Directeur, collectiemedewerkers en educatief medewerkers

namen deel aan diverse overleggen in dit kader. Voor de organisatie van activiteiten werkte het museum samen met vaste partners als dagblad *Trouw*, de Stichting Sobibor, het NIOD en het Amsterdamse en nationale 4 en 5 mei-comité.

Met het internationale netwerk van Europese verzetsmusea RESNET, geïnitieerd door de Schotse hoogleraar Philip Cooke, werd in 2025 digitaal contact gehouden. Voor personele ondersteuning is het museum al vele jaren partner van het Duitse *Aktion Sühnezeichen Friedensdienste* (ASF). Via de ASF, ondersteund door het *European Solidarity Corps* (ESC), werkt er jaarlijks twaalf maanden een jonge Duitse vrijwilliger bij het museum.

Het museum heeft al sinds de oprichting een zeer betrokken Vriendenstichting van trouwe donateurs. Door het wegvallen van de verzetsgeneratie en een andere geefcultuur bij jongeren, nam het aantal vaste donateurs van het museum al langere tijd af. In 2025 steeg het aantal Vrienden voor het eerst sinds jaren weer licht. Eind 2025 had het Verzetsmuseum 584 Vrienden, ten opzichte van 581 Vrienden eind 2024.

1 mei werd afscheid genomen van voorzitter Godfried Lambriex, hij werd opgevolgd door Daniel Cramer. Als kleinzoon en achterneef van verzetsmensen heeft hij een persoonlijke band met het museum. Hij maakt als voorzitter van het bestuur van de Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum ook deel uit van de Raad van Toezicht van Verzetsmuseum Amsterdam.

Op 18 oktober kwamen 62 Vrienden van het Verzetsmuseum naar de jaarlijkse Vriendendag. Na een introductie over Josephine Baker door Karlien Metz, stond de bijeenkomst in het teken van het 40-jarig bestaan van het museum en het afscheid van Liesbeth van der Horst als directeur.

Naast leden van de Vriendenstichting heeft het museum ook bedrijfsdonateurs die het museum rechtstreeks steunen. Eind 2025 waren dit twee bedrijven, die staan vermeld in de bijlagen.

FINANCIËN

Het Verzetsmuseum had financieel een goed jaar. De publieksinkomsten waren hoger door het hogere bezoekersaantal en een hogere gemiddelde toegangsprijs dan was begroot. Het legaat van oud lerares van het Barlaeus Gymnasium Liny van Oosten – dat al in 2024 was aangekondigd – leverde in 2025 € 392.857 op. In 2026 volgt nog een klein deel. Het museum is de erflater hiervoor zeer dankbaar.

De totale baten bedroegen € 2.959.963, bijna € 670.000 meer dan begroot. Het percentage eigen inkomsten was 72%. Als het legaat buiten

beschouwing wordt gelaten, dan zijn de inkomsten circa € 277.000 hoger dan begroot en komt het percentage eigen inkomsten op 67%.

De kosten waren ruim 2,5 ton hoger dan begroot. Dit zat onder meer in de lasten voor het personeel. Die waren ruim 8% hoger dan begroot, onder meer door nieuwe functies. Ook de materiële activiteitenlasten lagen hoger, onder meer doordat meer activiteiten werden gerealiseerd. De totale lasten kwamen op 2.680.087.

Het saldo uit gewone bedrijfsvoering kwam door het legaat uit op € 279.876, terwijl was begroot om in te teren op de reserves met € 123.462. Als het legaat buiten beschouwing wordt gehouden, is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering circa € 10.000 beter dan was begroot. Na verrekening van de ontvangen rente sluit het museum het jaar af met een positief resultaat van € 305.915, waardoor aan het eind van het jaar een bedrag kon worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor projecten. Het museum onderzoekt of uiteindelijk een deel van deze reserve kan worden bestemd voor een uitbreiding van het museum.

Het museum had per 31 december 2025 nog steeds een goede continuïteitsreserve en een solvabiliteitspercentage van 45%. De liquiditeit was goed. De continuïteitsreserve voorziet in doorbetaling van de onvermijdelijke kosten voor personeel en huisvesting gedurende circa vier maanden.

Een nieuwe ontwikkeling is dat het museum voor het eerst in 25 jaar weer kans maakt op

structurele steun van de Rijksoverheid vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tegen de achtergrond van toegenomen antisemitisme was er veel politieke steun voor versterking van de Tweede Wereldoorlogsector. Voor 2026 werd in dit kader een subsidie op projectbasis toegezegd. De regeling wordt naar waarschijnlijkheid vanaf 2027 een structurele instellingssubsidie. Dit biedt kansen om de organisatie verder te versterken.

Het Verzetsmuseum financiert het grootste deel van de activiteiten door projectfondsenwerving en heeft een vaste relatie met de grote culturele fondsen (Mondriaan Fonds, VSBfonds, Het Cultuurfonds) en met het Vfonds (Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranen). De tijdelijke tentoonstelling over Josephine kende acht financiers. De tentoonstelling *Zorg voor het Verzet* werd gefinancierd door Stichting 1940-1945. In 2025 werden verder fondsen geworven voor de reizende tentoonstelling over de voormalige koloniën die vanaf de zomer van 2026 drie jaar zal rondreizen en voor toegankelijkheid (bij de gemeente Amsterdam).

Overzichten van alle instellingen, bedrijven, fondsen en overheden die het museum in 2025 steunden, zijn als bijlage opgenomen. Het museum is deze gulle gevers, en ook de vele particuliere donateurs, veel dank verschuldigd.

Het museum dankt alle sponsors en subsidiegevers. Een volledig overzicht is opgenomen in de bijlagen van dit verslag.

BALANS PER 31 DECEMBER 2025 (in euro's)

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
Immateriële vaste activa	1.974	5.357
TOTAAL IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	1.974	5.357
Materiele vaste activa		
<i>Vernieuwing vaste opstelling</i>	2.169.698	2.438.195
<i>Verbouwingskosten</i>	13.572	25.377
<i>Inventaris en inrichting</i>	54.998	68.617
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	2.238.268	2.532.189
Vorraden	41.052	44.842
TOTAAL VASTE ACTIVA	2.281.294	2.582.388
Vlottende activa		
<i>Vorderingen</i>	277.418	157.817
<i>Belastingen en premies</i>	17.856	11.122
<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>	50.427	65.040
	345.701	233.979
Liquide middelen	1.636.433	1.556.882
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.982.134	1.740.861
TOTAAL ACTIVA	4.263.428	4.323.249

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
Eigen vermogen		
<i>Continuïteitsreserve</i>	486.296	486.296
<i>Bestemmingsreserve financiering van activa</i>	372.262	601.146
<i>Bestemmingsreserve projecten</i>	1.007.579	433.484
<i>Bestemmingsreserve MOP</i>	284.143	253.926
<i>Bestemmingsfonds inrichting en techniek</i>	177.586	247.099
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	2.327.866	2.021.951
Langlopende schulden		
<i>Investeringsubsidies vernieuwing vaste opstelling</i>	1.633.421	1.807.378
Kortlopende schulden		
<i>Crediteuren</i>	34.202	60.996
<i>Belastingen en premies</i>	13.502	90.630
<i>Vooruitontvangen subsidies en lopende projecten</i>	46.434	123.435
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>	208.003	218.859
	302.141	493.920
TOTAAL PASSIVA	4.263.428	4.323.249

EXPLOITATIEREKENING OVER 2025 (in euro's)

BATEN	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024	LASTEN	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Directe opbrengsten				Beheerlasten personeel	430.084	381.723	467.161
<i>Publieksinkomsten</i>	1.266.695	1.125.300	1.298.479	Beheerlasten materieel	682.256	673.908	680.029
<i>Overige inkomsten</i>	19.399	15.000	16.452	TOTAAL BEHEERLASTEN	1.112.340	1.055.631	1.147.190
Indirecte opbrengsten	62.639	61.895	66.776	Activiteitenlasten personeel	906.608	850.630	778.877
				Activiteitenlasten materieel	661.139	508.017	480.210
TOTAAL OPBRENGSTEN	1.348.733	1.202.195	1.381.707	TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	1.567.747	1.358.647	1.259.087
Subsidie Gemeente Amsterdam	640.725	655.621	656.870	TOTAAL LASTEN	2.680.087	2.306.897	2.406.277
Overige subsidies/bijdragen				SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	279.876	-123.462	97.333
<i>Subsidies uit publieke middelen</i>	200.935	112.000	127.352	Saldo rentebaten/lasten	26.039	8.000	29.111
<i>Bijdragen uit private middelen</i>	769.570	321.000	337.681	EXPLOITATIERESULTAAT	305.915	-115.462	126.444
TOTAAL SUBSIDIES/ BIJDRAGEN	2.959.963	1.088.621	1.121.903	Toevoeging aan/onttrekking uit:			
TOTAAL BATEN	2.959.963	2.290.816	2.503.610	<i>Bestemmingsfonds inrichting en techniek</i>	-69.513	-	-48.233
				<i>Bestemmingsreserve financiering van activa</i>	-11.805	-43.000	-11.805
				<i>Bestemmingsreserve projecten</i>	357.016	-72.462	208.289
				<i>Bestemmingsreserve MOP</i>	30.217		-21.807
				RESULTAAT NA VERDELING	-	-	-

Balans en exploitatierekening zijn een vereenvoudigde weergave van het financiële jaarverslag 2025.
Over deze jaarrekening heeft Dubois + Co Registeraccountants op 29 juni 2026 een controleverklaring gegeven.

8 BIJLAGEN

RAAD VAN TOEZICHT

Jozias van Aartsen – voorzitter (tot 1 juli)
Emma de Boer
Nadia Bouras
Mascha ten Bruggencate – voorzitter (vanaf 1 juli)
Dave Del Canho (tot 1 juli)
Daniel Cramer (vanaf 1 juli)
Leontine van der Goes (vice-voorzitter)
Godfried Lambriex (tot 1 juli)
Amrish Shah (vanaf 1 juli)
Alex van Stipriaan (tot 1 november)
Harry Tupan

COMITÉ VAN AANBEVELING

Akwasi
Hedy d'Ancona
Aziz Bekkaoui
Abdelkader Benali
Marion Bloem
Hans Blom
Mano Bouzamour
Theo van Boven
Laurens Jan Brinkhorst
Jet Bussemaker
Job Cohen
Kathleen Ferrier
Bas de Gaay Fortman
Beatrice de Graaf
Gerda Havertong
Ernst Hirsch Ballin
Freek de Jonge
Catherine Keyl
Jeroen Krabbé
Pauline Kruseman
Ad van Liempt
Linda Nooitmeer
Marte Röling
Maarten van Rossem
Roel Schoonveld
Doekle Terpstra
Robert Vuijsje
Franc Weerwind
Gerrit Jan Wolffensperger

(NEVEN)FUNCTIES DIRECTIE EN RAAD VAN TOEZICHT

Jozias van Aartsen: lid Raad van Advies Stichting Maatschappij en Veiligheid; lid Raad van Toezicht Stichting Montesquieu; beschermheer leerstoel United Nations Studies, Universiteit Leiden; adviseur Jozias van Aartsen Honours Programma; Honorary Member Global Parliament of Mayors; ambassadeur Stichting bevordering internationale samenwerking (Schilderswijk); adviseur uitvoeringsprogramma van het rapport “Om de leefomgeving” van I en W.

Nadia Bouras: universitair docent Sociale Geschiedenis, Universiteit Leiden; secretaris Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG); OVT-recensent; redactielid *Journal of Migration History*; redactielid *Tijdschrift voor Geschiedenis*.

Mascha ten Bruggencate: burgemeester van Heilo, lid Raad van Toezicht Resto van Harte, voorzitter Raad van Toezicht Het Gehandicapte Kind.

Dave Del Canho: managing partner Del Canho & Engelfriet B.V.; lid raad van commissarissen Blue Sky Group; lid bestuur Stichting Drs Cor van Zadelhoff Fonds; ambassadeur Nationaal Holocaust Museum; lid Raad van Toezicht UMC Utrecht; voorzitter Bestuur Stichting WKZ-fonds.

AUDITCOMMISSIE

Dave Del Canho (tot 1 juli)
Daniel Cramer (vanaf 1 juli)
Leontine van der Goes
Godfried Lambriex – voorzitter (tot 1 juli)
Amrish Shah – voorzitter (vanaf 1 juli)

BESTUUR STICHTING VRIENDEN

Maarten van den Broek – penningmeester
Daniel Cramer – voorzitter (vanaf 1 juli)
Godfried Lambriex – voorzitter (tot 1 juli)
Simone Toppers

Daniel Cramer: associate partner McKinsey & Company (tot augustus 2025); co-founder en chief product officer Upgrad RE Inc. (vanaf september 2025); voorzitter Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum (vanaf 1 juli).

Emma de Boer: advocaat bij Tata Steel IJmuiden.

Leontine van der Goes: eigenaar Onwards Strategy organisatieadvies; vicevoorzitter Raad van Toezicht Autoriteit Financiële Markten; lid Raad van Commissarissen Rode Kruis Ziekenhuis; voorzitter bestuur De Amsterdamsche Kring (tot 8 december); voorzitter bestuur De tienduizend dingen; lid bestuur Stichting Onderzoek Rechtspleging; lid bestuur Zabawas (vanaf 1 september 2025).

Liesbeth van der Horst: lid algemeen bestuur Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45 (tot juli), lid Comité van Aanbeveling Stichting Landelijke Herdenking April-Mei stakingen 1943; lid Advisory Board documentary Angels of Amsterdam.

Godfried Lambriex: lid Raad van Bestuur Coöperatie Buurts U.A. Haarlem; voorzitter Stichting Studenten voor Samenleving; voorzitter Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum (tot 1 juli).

Amrish Shah: CFOO Enviu.

Alex van Stipriaan: emeritus hoogleraar geschiedenis Erasmus Universiteit; lid adviescommissies Mondriaan Fonds; Kunst en Erfgoed, en Erfgoed Innovatie; lid adviescommissie Immaterieel Erfgoed van de Raad voor Cultuur; adviseur Saamaka Museum Suriname; lid wetenschappelijke raad Kibii Marron Research Centre, Suriname.

Harry Tupan: bestuurder Stichting Drents Museum (tot 6 september); lid Raad van Toezicht RTV Drenthe; lid commissie Omstreden Monumenten KNAW (tot 6 september); lid adviescommissie Geschiedenis en Letteren Prins Bernhard Cultuur Fonds (tot 6 september); lid Bedrijvensociëteit A37 Drenthe (tot 6 september); lid Jury Museumprijs (tot 6 september); bestuurslid European Exhibition Network (tot 6 september); lid Comité van Aanbeveling Stichting Wilhelmina Ziekenhuis Assen (tot 6 september); lid Comité van Aanbeveling Stichting SCA Jozefkerk Assen (tot 6 september); secretaris bestuur Stichting Steunfonds Drents Museum (tot 6 september).

PERSONEEL

Directie

Liesbeth van der Horst (tot 1 juli)
Karlien Metz (vanaf 1 juli)

Collectie en tentoonstellingen

Tim Smeets (tot 14 augustus)
Lou Steiner (vanaf 1 september)
Lateesha Verwey (vanaf 11 maart)

Collectiebeheer

Filip Bloem
David van Emden
Melissa Eijsbouts (26 september tot 20 november)

Educatie, groepsbezoek en toegankelijkheid

Mirjam Eikelenboom
Eva Hoogkamer (tot 28 februari)
Lotte Mans (vanaf 1 november)
Jildau van der Meij
Vera van Noort (tot 24 september)
Pauline Verseput (vanaf 5 maart)

Marketing en evenementen

Nina Albers
Jason Chong
Noah Dhandi (van 11 februari tot 23 september)
Eva Harmsen (vanaf 1 september)
Kelsey Lampe
Felice de la Torre y Rivas (tot 31 augustus)

Financiële administratie

Anna Stam

Balie

Gabri Brummelman

Technische dienst

Arno Groenendijk
Dennis Koek

Secretariaat en algemene ondersteuning

Ella Botter
Marjan Dejevij
Frank de Ruijter

Gedetacheerd via Dienst Werk en Inkomen

Marc de Hay (bibliotheek)

Freelance medewerkers

Femke Burger, projectleider *Woman, Life, Freedom*
Marieke van Ekeren, catering en vervanging
Event medewerker
Sam Nemeth, techniek
Marie-Laure de Ven, rondleidingen in gebarentaal

Stagiairs

Lou Steiner

Via Aktion Sühnezeichen Friedensdienste

Marianne Christenn
Johanna Dyck

VRIJWILLIGERS

Museumdocenten

Femke Akerboom
Tjitske Akkerman
Annette Atiya
Bonnie Beekman
Gaytri Bhagga
Jeannette Bleekemolen
Maud van den Boogaard
Jacqueline ten Broek
Gweny Bromet
Ralph Cohen
Hans Debets
Alwin Dijkstra
Anneke Druif
Chris Dutilh
Eveline van Emmerik
Renée van Epenhuysen
Barbara Gassmann
Antoinette van der Geer
Leonora Groen
Bianca Handgraaf
Gerda Heijnis
Pieter Heinen
Frank Hemminga
Paulien Hilbrink
Gwen Hofman
Diana Hokstam
Ria Horstman

Sjoerd Huisinh
Marion Huybrechtse
Franka Kanters
Hans Keissen
Jelle Kroon
Joep Kuiper
Hans van der Laan
Ellie Lammers
Tom Lantsheer
Wil van Leeuwen
Ad Leurs
John Liefink
Hannie de Loos-Borsboom
Erik Maas
Anke Manschot
Ineke van de Meene
Krijn Meerburg
Edwin Meijerink
Joke Osinga
Allard Otter
Nelleke Persoons
Caroline Polak
Jos van der Putten
Arianne de Ridder
Nico Papineau Salm
Hanneke Stasse
Marloes Stokvis
Jan Trooster
Anton Vermast
Marja de Vries
Sam ter Welle
Marjo Wijnbergen
Esther Woltz
Pascal Wortmann
Boudewijn Zomer

Baliemedewerkers

Marianne Ament
Michiel Bijkerk
Maud van den Boogaard
Gerard Bromet
Anneke Druif
Harold Francken
Harry Geertsema
Margreet Grondman
Dick Habermehl
Pieter Heinen
Dasha Kubova
Wil van Leeuwen
Age bij de Leij

Hannie de Loos-Borsboom
Tanneke Marchildon
Anne van der Meulen
Tineke Nieuwenhuis
Maamke Portengen
Arianne de Ridder
Veronica van Rossum
Jan Rutgers
Hanni Spitteler
Marloes Stokvis
Tim Timmerman
André van Veen
Daphne Verkuyl-Fabius
Arnoud Vervenne
Harl van der Vet
Walda van Zijl

Museumwinkel

Pieter Heinen
Ariannede Ridder

Catering

Ruud Beunderman
Gaytri Bhagga
Hannie de Loos-Borsboom
Shmulik Lipniski
Sandra van Os
Doreen Philips
Marianne Wieberdink

Collectie en onderzoek

Kees Gerbrands
Rasa Kingma

Bibliotheek

Marc de Hay
Ruud Lindeman

Technische Dienst

Paul Capiau
Tomas Emilsson
Quirijn Glerum
Gijs Vermeij
Kaspar Visser

De activiteiten van het Verzetsmuseum zijn in 2025 mede mogelijk gemaakt door bijdragen van een groot aantal instellingen, bedrijven en particulieren.

Algemene bijdragen in 2025

Amsterdams Fonds voor de Kunst
Aktion Sühnezeichen Friedensdienste
European Solidarity Corps
Maarten van Heems BV
M.N. Léons BV
En diverse particulieren en ca. 584 donateurs
van de Vriendenstichting

Bijdragen voor projecten in 2025

Ruimte en Vernieuwing/nieuwe opstelling voormalige koloniën

Gemeente Amsterdam
Vfonds
Erven Jean Weidner (Via Vrienden van het Verzetsmuseum)
anoniem fonds
Vereniging KITLV
dr. Hendrik Mullerfonds

Deltaplan Collectiedigitalisering en ontsluiting

Mondriaan Fonds

Digitalisering Indisch erfgoed

Ministerie van VWS, Programma Indisch Erfgoed Digitaal (PIED).

Resistance Through their Eyes

Europese Unie, Programma Burgers, gelijkheid, rechten en waarden (CERV)

Josephine Baker, een leven vol verzet

Stichting Democratie & Media
Cultuurfonds
Vfonds
VSB fonds
Mondriaan Fonds
Gravin van Bylandt Stichting
& twee anonieme fondsen

Verzetsmuseum Junior op wielen

Kiwanis Club Amsterdam

Vrijheidsmaaltijd

Vfonds

Vergroten sociale en fysieke toegankelijkheid Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Bijdragen toegezegd voor projecten vanaf 2025

Woman Life Freedom. Iraans vrouwenverzet in beeld

Vfonds
Mondriaan Fonds
Cirrus Foundation
Cultuurfonds
VSBfonds
Gravin van Bylandt Stichting
Vriendenstichting

Reizende tentoonstelling over de voormalige Nederlandse koloniën

Ministerie van VWS
Vfonds
Mondriaanfonds
Cultuurfonds
Stichting Democratie & Media
anoniem fonds

Resistance Lab

Ministerie van VWS

Bijdragen in natura

Accountancy aan de Amstel b.v.
Colliers International Consultants BV
Warendorf Advocaten en Notarissen

COLOFON

© Verzetsmuseum
Amsterdam, juli 2026

Tekst

Karliën Metz

Ontwerp

Jeremy Jansen

DTP

Jeroen van Zijp

Foto's

Nina Albers
Mike Bink
Jason Chong
David van Emden
Fred Ernst
Eva Harmsen
Yohannes Henriksson
Liesbeth van der Horst
Renzo Gerritsen
Micklin Korsuize
Marcel Molle
Museumnacht Amsterdam
Vera van Noort
Frank de Ruijter
Ruby Schuitemaker

